

ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅನುವಾದದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ವಿದುಷಿ ಲತಾ ಪಾಟೀಲ

ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಧಾರವಾಡ.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17258038>

ABSTRACT:

ಸಂಸ್ಕೃತವು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ದೇವ ವಾಣಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳಾದ ವೇದಗಳು, ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ರಾಮಾಯಣದ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವು ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಮೂಲ ಸ್ತಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅಧ್ಯಯನವೂ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ. ಕಾಳಿದಾಸನ ಕೃತಿಗಳು, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಮತ್ತು ವೇದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೇ ರಚಿತವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೂ, ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಜೈನ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿವೆ. ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ, ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಏಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನವೋ ಭಾರತೀಯ ಪೂರ್ವಜರ ಜ್ಞಾನ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅನುವಾದ ಎನ್ನುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಭಾಷಾಂತರವು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅನುವಾದವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಹರಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾ ಅನುವಾದವು ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಅರ್ಥ, ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಸಂವಹನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದರ ಮಹತ್ವವಿದೆ.

KEYWORDS:

ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮಶ್ರೀ ಗ್ರಂಥ,
ಮಹಾಮಾಯಿ ನಾಟಕ, ಅನುವಾದ, ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತವು ಎಲ್ಲಾ “ಭಾಷೆಗಳ ತಾಯಿ” ಮತ್ತು “ದೇವ ವಾಣಿ” ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳಾದ ವೇದಗಳು, ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ರಾಮಾಯಣದ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವು ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಮೂಲ ಸ್ತಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅಧ್ಯಯನವೂ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ. ಕಾಳಿದಾಸನ ಕೃತಿಗಳು, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಮತ್ತು ವೇದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೇ ರಚಿತವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೂ, ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಜೈನ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿವೆ. ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ, ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಏಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನವೋ ಭಾರತೀಯ ಪೂರ್ವಜರ ಜ್ಞಾನ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅನುವಾದ ಎನ್ನುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಭಾಷಾ ಅನುವಾದವು ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಅರ್ಥ, ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಸಂವಹನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದರ ಮಹತ್ವವಿದೆ.

ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಭಾಷಾಂತರವು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅನುವಾದವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಹರಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ, ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಗ್ರಾಹಕರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅನುವಾದವು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಲುಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆತಂತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಹುಭಾಷಾ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಲ್ಲ ಭಾಷಾಂತರವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಹಿಂದಿನ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪ್ರಾಕೃತಗಳಿಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ ಬಹು ಸ್ಥೂಲವಾದ ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಗಳೆನ್ನಬಹುದು. ಪಂಪ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸರ ಕೃತಿಗಳು ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಗಳೆನ್ನಬಹುದಾದರೂ ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾವ್ಯಗಳೇ. ಇಂದು ಭಾಷಾಂತರವೆಂದರೆ ಯಾವ ನಿಕೃಷ್ಟವಾದ ಖಚಿತವಾದ ಕಲ್ಪನೆ ಇದೆಯೋ ಅದು ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾಂತರಿಸುವುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಭಾಷಾಂತರದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಪುಲವಾಗಿ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ. ಭಾವಾನುವಾದ, ರೂಪಾಂತರ, ವಿಸ್ತಾರ ಅನುವಾದ, ನಿಕಟಾನುವಾದ ಮುಂತಾದ ಬಗೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕವಿಗಳು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಕರವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ನಾನಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಅನುವಾದಿಸುವುದುಂಟು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಗಳಾಗಿವೆ.

ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮೊದಲು ಸಿಗುವ ನಾಟಕ 17ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಸಿಂಗರಾರ್ಯನ 'ಮಿತ್ರವಿಂದಾ ಗೋವಿಂದ' ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತ ರತ್ನಾವಳಿಯ ಅನುವಾದ. ಮುಂದೆ 19 - 20ನೇ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಶಾಕುಂತಲ, ವಿಕರ್ಮೋರ್ವಶಿಯ, ರತ್ನಾವಳಿ, ಉತ್ತರರಾಮಚರಿತೆ ಮತ್ತು ಚಂಡ ಕೌಶಿಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರು. ಅವರ ಶಾಕುಂತಲದ ಅನುವಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆನಿಸಿದೆ. ಅವರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಚುರುಮುರಿ ಶೇಷಗಿರಿಯರು ಶಾಕುಂತಲವನ್ನು ಹಾಡಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದರೆ, ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಅದನ್ನು ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರು. ದೋಂಡೋ ನರಸಿಂಹ

ಮುಳಬಾಗಿಲವರು ಉತ್ತರರಾಮಚರಿತೆ, ಮಾಳ್ವಿಕಾಗ್ನಿಮಿತ್ರಂ, ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ, ವೇಣೀಸಂಹಾರಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಳಸಿಂಗಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಸ್ವಪ್ನ ವಾಸವದತ್ತ, ಪಂಚ ರಾತ್ರಗಳು, ಮೈಸೂರು ಸೀತಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಮಾ ನಾಟಕ, ನಂಜನಗೂಡು ಸುಬ್ಬಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ, ಅನಂತನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ನಾಗಾನಂದ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ವೇಣೀ ಸಂಹಾರವನ್ನು ಸೀತಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಜಯರಾಯಾಚಾರ್ಯರು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು, ಧನಂಜಯ ದಶರೂಪಕವನ್ನು ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ.

ಡಾ. ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರ “ಧರ್ಮಶ್ರೀ” ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತಾಂತರದ ಮತ್ತು ಅದು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಆಘಾತ, ವ್ಯಕ್ತಿ, ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎರಡು ರೂಪಗಳು. ಮತಾಂತರದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಘರ್ಷಣೆಯ ಸ್ವರೂಪವೆಂತಹುದು ಎಂಬುದೇ ಧರ್ಮಶ್ರೀಯ ವಸ್ತು. ನಾಯಕನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ.

“ಸಾರ್ಥ” - ಇದು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರುವಾಸಿ ಕಾದಂಬರಿ. ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರ ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಧರ್ಮಗಳ ತಿಕ್ಕಾಟದ ಕುರಿತ ಕಾದಂಬರಿ. ಸಾರ್ಥವೆಂಬುದು ಹಳೆಯ ಪದವಾಗಿದ್ದು, ಸರಕು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಸಾಗಿಸುವ ಜನಗಳ ಗುಂಪು ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಕ್ರಿ.ಶ ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಗತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

“ಗೃಹ ಭಂಗ” - ಸರಳವಾದ ಹಾಡು-ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರ ವಿವರಣೆ ಮೂಡಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಣ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಸೊಬಗು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ನೈಜವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ.

“ದಾಟು” - ಕಾದಂಬರಿಯು ಜಾತಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ದಲಿತ ವಿಚಾರದ ಮೂಲ ನೆಲವಾದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೂ ಅಪಾರ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಿದ್ದು ಭಾರತೀಯ ಬರವಣಿಗೆಯ

ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಭಾರತೀಯ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆಳವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜಾತಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸಾಂದ್ರವಾದ ಜೀವನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಕೃತಿಯು ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ತಳಹದಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಕಲೆ, ಜೀವಂತ ಪಾತ್ರಗಳು, ಇಡೀ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಧ್ವನಿಸುವ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳ ಕಲಾತ್ಮಕ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯೊಳಗೆ ಇರುವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ದೃಷ್ಟಿಯ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು 'ದಾಟು' ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿವೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದಲಿತ ವಿಚಾರದ ಮೂಲ ನೆಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಅಪಾರ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಿದೆ.

ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಕಂಬಾರ್ ಅವರ “ಮಹಾಮಾಯಿ” ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಡಾ. ವೇಣಿಮಾಧವ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಜೋಶಿ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದದಲ್ಲಿ ಸಾವಿನ ದೇವತೆ, ಷಷ್ಠಿ ದೇವಿ ಎಲ್ಲರ ಹಣೆಬರಹ ಬರೆಯುವಳು. ಅವಳೇ ಹುಟ್ಟಿದ 13ನೇ ದಿನ ಅದರ ಹಣೆಯ ಬರಹ ಬರೆಯಲು ಬರುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು. ಆಗ ಅವಳಿಗೆ ಬೆಳಕು ಬೇಕೆಂದು ಆ ದಿನ ಮನೆಯವರು ಕೂಸಿನ ಬಳಿ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ ದೇವತೆಯ ಈ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಕಥೆಗಳು ಇವೆ. ಸಾವಿನಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ನಾಟಕ ಇದು. ಸಾವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನಿಂತು ಎದುರಿಸುವವನು. ವೈದ್ಯ, ಧರ್ಮ, ರಾಜಕಾರಣ, ಕಲೆ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲ ಸಾವಿನೆದುರು ಅಸಂಗತವಾಗುತ್ತವೆ.

ನಾಟಕವು ಸಾವಿನ ದೇವತೆಯಾದ ಷಷ್ಠಿತಾಯಿಯ ಸಾಕು ಮಗ ಸಂಜೀವ ಶಿವ ಮತ್ತು ರಾಜಕುಮಾರಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ತಾಯಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ರೋಗದಿಂದ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಸಂಜೀವ ಶಿವ, ತಾಯಿಯ ಕೋಪವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತಾಯಿಯ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಸಂಜೀವ ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಷಷ್ಠಿತಾಯಿ, ಸಂಜೀವ ಶಿವ ಮತ್ತು ರಾಜಕುಮಾರಿ. ಸಂಜೀವ ಶಿವನು ರಾಜಕುಮಾರಿಯ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕ್ರಮವು ತಾಯಿಯ ಆಜ್ಞೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಆಶೀರ್ವಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದೈವೀ ಶಕ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಸ್ಪರ್ಶದ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು

ಕಾಣಬಹುದು.

“ಕ್ರೌಂಚ ಪಕ್ಷಿಗಳು” ಜಾನಕಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ ಇವರು ವೈದೇಹಿ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬರಹಗಾರ್ತಿ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಡಾ. ವೇಣೀಮಾಧವ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರು “ಕ್ರೌಂಚಪಕ್ಷಿಣಿಃ” ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವೈದೇಹಿ ಅವರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ 'ಕ್ರೌಂಚಪಕ್ಷಿಗಳು' ಎಂಬ ಕೃತಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ವೈದೇಹಿ ಅವರ ಹೊಸ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿರುವ ಸಂಕಲನ ಇದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಥೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಕೂಡಿರುವ ಒಂದು ಲೋಕವಿದೆ. ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಿಥುನವಿರುವಂತೆ ವಿಚ್ಛೇದನವು ಇದೆ. ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಇರುವುದಷ್ಟೇ ಗಾಢವಾದ ವಿಷದ ಮಂತ್ರ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಾಸದ ಒಬ್ಬರ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮೊರೆದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಿಂಸೆಯ ನೆರಳು ಚಾಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಕಥನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಭಾವಗಳನ್ನು ಮಿಥುನಗೊಳಿಸಿ ಕಾಣಿಸುವ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಲೆಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ವೈದೇಹಿಯವರ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಕ್ರೌಂಚ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಎಂಬುದು ಈ ಸಂಕಲನದ ಒಂದು ಕಥೆಯ ತಲೆಬರಹ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ಈ ಕಥನ ಕ್ರಮದ ಒಂದು ಆದಿಪ್ರತಿಮೆ.

ಭಾಷಾ ಅನುವಾದವು ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಅರ್ಥ, ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಸಂವಹನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದರ ಪಾತ್ರವೂ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಅನುವಾದವು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಅನುವಾದವು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಲುಪಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಅನುವಾದವು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ

ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ವೇಣೀಮಾಧವ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಜೋಶಿ, (2010) ಮಹಾಮಾಯಿ, ರೂಪಾ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್ಸ್, ಧಾರವಾಡ.
2. ಮುಗಳಿ ರಂ.ಶ್ರೀ., (2021), ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಪ್ರತಿಭಾ ಮುದ್ರಣ, ಧಾರವಾಡ.
3. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಕಿತ್ತೂರ, (2014), ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.
4. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಕೆ., (2018), ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಮೈಸೂರು.
5. ಭೈರಪ್ಪ ಎಸ್.ಎಲ್., (2018), ಧರ್ಮಶ್ರೀ, ಪ್ರಕಾಶನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
6. ಭೈರಪ್ಪ ಎಸ್.ಎಲ್., (1998), ಸಾರ್ಥ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಬೆಂಗಳೂರು.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.